2024/3118

13.12.2024 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/3118 НА КОМИСИЯТА

от 10 декември 2024 година

за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета от 13 юли 2015 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към определени категории хоризонтална държавна помощ ([1]), и по-специално член 2, параграф 1 от него,

след консултация с Консултативния комитет по държавните помощи,

като има предвид, че:

(1) С оглед на опита, натрупан при прилагането на Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията ([2]), е целесъобразно таванът на помощта *de minimis*, която едно предприятие може да получи от една държава членка за всеки период от три години, да се увеличи на 50 000 EUR. За този преразгледан таван се вземат предвид няколко фактора, включително придобитият опит, специфичната инфлация в селскостопанския сектор, настъпила след изменението на Регламент (ЕС) № 1408/2013 през 2019 г. ([3]), и очакваните промени по време на срока на действие на Регламент (ЕС) № 1408/2013. Този таван е необходим, за да може да се гарантира, че всички мерки, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1408/2013, могат да се разглеждат като неоказващи въздействие върху търговията между държавите членки и като ненарушаващи или незаплашващи конкуренцията.

(2) Като се вземе предвид задължението предоставената помощ *de minimis* да се регистрира в централен регистър на национално равнище или на равнището на Съюза, подходящо е националният лимит да се изчисли на 2 % от средната стойност от трите най-високи стойности на годишната продукция от една държава членка. Подходящо е също така да се адаптира изчислението на националния лимит, за да се вземат предвид по-скорошни години в съответствие със срока на валидност на Регламент (ЕС) № 1408/2013. Предвид това срокът, използван за изчисляването на най-високите стойности на годишната селскостопанска продукция, следва да бъде 2012—2023 г.

(3) Критериите за изчисляване на брутния еквивалент на безвъзмездна помощ за заеми и гаранции следва да бъдат коригирани спрямо увеличените тавани на помощта *de minimis*.

(4) С цел уеднаквяване с Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията ([4]) срокът, който трябва да се вземе предвид за целите на оценката на спазването на таваните, определени в Регламент (ЕС) № 1408/2013, следва да бъде променен от 3 бюджетни години на 3 години. Този срок следва да се оценява периодично. За всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* трябва да се вземе предвид общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през предходните 3 години.

([1]) ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1588/oj.

([2]) Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1408/oj).

([3]) Регламент (ЕС) 2019/316 на Комисията от 21 февруари 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 по отношение на прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор (ОВ L 51 I, 22.2.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/316/oj).

([4]) Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L, 2023/2831, 15.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

(5) Комисията има задължението да гарантира, че правилата за държавна помощ са спазени и са в съответствие с принципа на лоялно сътрудничество, установен в член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз. Държавите членки следва да улеснят изпълнението на тази задача, като осигурят необходимите инструменти, за да гарантират, че общият размер на помощта *de minimis*, предоставена на едно и също предприятие съгласно правилото *de minimis*, както и на кумулативната сума на помощта *de minimis*, предоставяна във всяка държава членка (национален лимит), не надвишава общия допустим таван. Държавите членки следва да осъществяват наблюдение по отношение на отпуснатата помощ, така че да гарантират, че тези тавани не са превишени и че правилата за натрупване са спазени. За да изпълнят това задължение и да спазят Регламент (ЕС) 2023/2831, държавите членки следва да предоставят пълна информация за предоставената помощ *de minimis* в централен регистър на национално равнище или на равнището на Съюза най-късно на 1 януари 2027 г., както и да проверяват дали всяко ново предоставяне на помощ не превишава тавана за помощта *de minimis*, както и националния лимит, определен в Регламент (ЕС) № 1408/2013. Централният регистър ще спомогне за намаляване на административната тежест за предприятията. От тях вече няма да се изисква да следят и декларират всяка друга получена помощ *de minimis*, след като централният регистър съдържа данни за период от 3 години. За целите на Регламент (ЕС) № 1408/2013 контролът на спазването на таваните, определени в него, следва по принцип да се основава на информацията, включена в централния регистър.

(6) Всяка държава членка може да създаде национален централен регистър. Съществуващите национални централни регистри, които отговарят на изискванията, определени в Регламент (ЕС) № 1408/2013, могат да продължат да се използват. Комисията ще създаде централен регистър на равнището на Съюза, който може да се използва от държавите членки, считано от 1 януари 2026 г.

(7) Като се има предвид, че административната тежест и регулаторните пречки представляват проблем за по-голямата част от МСП и че Комисията има за цел да намали с 25 % тежестта, произтичаща от изискванията за докладване ([5]), всеки централен регистър следва да бъде създаден по такъв начин, че да се намали административната тежест. Добрите административни практики, като например установените в Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета ([6]), могат да се използват като отправна точка за създаването и функционирането на централния регистър на равнището на Съюза и на националните централни регистри.

(8) По подобен начин Комисията счита, че мониторингът на секторния лимит увеличава административната тежест, по-специално за МСП. Поради това, за да се намали административната тежест, произтичаща от изискванията за докладване, целесъобразно е Комисията вече да не изисква мониторинг на секторния лимит.

(9) Целта на правилата за прозрачност е да се осигури по-добро съответствие, по-голяма отчетност, оценка от сведущи в съответната област (peer review) и в крайна сметка по-ефективни публични разходи. Публикуването в централен регистър на името на бенефициера на помощта служи на законния интерес от прозрачност, като на обществеността се предоставя информация относно използването на средствата на държавите членки. Това не засяга неоправдано правото на бенефициерите на защита на личните им данни, при условие че публикуването в централния регистър на личните данни е в съответствие с правилата на Съюза за защита на данните ([7]). Държавите членки следва да имат възможност да псевдонимизират конкретни вписвания, когато това е необходимо, за да се съобразят с правилата на Съюза за защита на данните.

(10) Настоящият регламент не обхваща всички ситуации, при които дадена мярка може да не оказва въздействие върху търговията между държавите членки и може да не нарушава или да не заплашва да наруши конкуренцията. Възможно е да има ситуации, при които бенефициер доставя стоки или услуги до ограничен район (например в островен регион или най-отдалечен регион) в рамките на дадена държава членка и е малко вероятно бенефициерът да привлече клиенти от други държави членки, както и не може да се предвиди, че мярката ще има повече от незначителен ефект върху условията за трансгранични инвестиции или установяване. Такива мерки следва да се оценяват за всеки отделен случай.

([5]) Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Пакет от мерки за подпомагане на МСП (COM/2023/535 final от 12 септември 2023 г.).

([6]) Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

([7]) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj); Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(11) Предвид нарасналата нужда от използване на помощите *de minimis* и обстоятелството, че сегашните тавани са прекомерно ограничителни, е необходимо да се измени Регламент (ЕС) № 1408/2013 и да се удължи срокът му на действие до 31 декември 2032 г.

(12) За да могат предвидените в настоящия регламент мерки да започнат да се прилагат незабавно, той следва да влезе в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

(13) Поради това Регламент (ЕС) № 1408/2013 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) № 1408/2013 се изменя, както следва:

1) В член 1, параграф 1, буква б) бележката под линия се заменя със следното:

„(*) Тъй като в съответствие със Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (Споразумението за оттегляне, ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/sign), и по-специално член 10 от Рамката от Уиндзор и приложение 5 към нея (вж. Съвместна декларация № 1/2023 на Съюза и Обединеното кралство в Съвместния комитет, създаден със Споразумението за оттегляне от 24 март 2023 г. (ОВ L 102, 17.4.2023 г., стр. 87), някои разпоредби от правото на Съюза, свързани с държавната помощ, във връзка с мерки, засягащи търговията между Северна Ирландия и Съюза, продължават да се прилагат по отношение на Обединеното кралство, за целите на настоящия регламент всяко позоваване на държава членка се разбира като включващо Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия.“;)

2) В член 2 параграфи 3 и 4 се заличават;

3) Член 3 се заменя със следното:

„*Член 3*

Помощ *de minimis*

1. Приема се, че мерките за помощ не отговарят на всички критерии по член 107, параграф 1 от Договора и следователно са освободени от изискването за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако изпълняват условията, посочени в настоящия регламент.

2. Общият размер на помощта *de minimis*, предоставяна във всяка държава членка на едно предприятие, не надхвърля 50 000 EUR за период от 3 години.

3. Кумулативната сума на помощта *de minimis*, предоставяна във всяка държава членка на предприятия, участващи в първичното производство на селскостопански продукти, за период от три години не надхвърля националния лимит, посочен в приложението.

4. Помощта *de minimis* се смята за отпусната в момента, когато законовото право на получаване на помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия национален правен режим, независимо от датата на плащане на помощта *de minimis* на предприятието.

5. Таванът за помощта *de minimis* и националният лимит, посочени в параграфи 2 и 3, се прилагат независимо от формата на помощта *de minimis* или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза.

6. За целите на тавана за помощта *de minimis* и националния лимит, определени в параграфи 2 и 3, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. В случаите, в които помощта се отпуска под форма, различна от безвъзмездна помощ, размерът на помощта е брутният еквивалент на безвъзмездна помощ.

7. Помощ, изплащана на траншове, се сконтира към стойността ѝ към момента на нейното предоставяне. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на отпускане на помощта.

8. Когато с отпускането на нова помощ *de minimis* може да бъде надвишен таванът или националният лимит, посочени в параграфи 2 и 3, никаква част от тази нова помощ не попада в приложното поле на настоящия регламент.

9. В случай на сливания или придобивания всички предходни помощи *de minimis*, предоставени на някое от сливащите се предприятия, се вземат под внимание при определяне на това дали дадена нова помощ *de minimis*, отпусната на новото предприятие или на придобиващото предприятие, води до превишаване на съответния таван за помощ *de minimis* или съответния национален лимит. Помощта *de minimis*, предоставена правомерно преди сливането или придобиването, остава правомерна.

10. Ако дадено предприятие се разделя на две или повече отделни предприятия, помощта *de minimis*, отпусната преди разделянето, се приписва на предприятието, което се е възползвало от нея, като по принцип това е предприятието, поемащо дейностите, за които е била използвана помощта *de minimis*. Ако такова приписване не е възможно, помощта *de minimis* се разпределя пропорционално на базата на счетоводната стойност на собствения капитал на новите предприятия към действителната дата на разделянето.“;

4) Член 4 се изменя, както следва:

а) в параграф 3 буква б) се заменя със следното:

„б) заемът е гарантиран с обезпечение, покриващо най-малко 50 % от неговия размер, като заемът възлиза на 250 000 EUR за срок от 5 години или на 125 000 EUR за срок от 10 години; ако даден заем възлиза на по-малко от тези суми и/или ако се предоставя за срок, по-кратък от съответно пет или десет години, брутният еквивалент на безвъзмездна помощ за този заем се изчислява като съответна част от приложимия таван на помощта *de minimis*, определен в член 3, параграф 2; или“;

б) в параграф 6 буква б) се заменя със следното:

„б) гаранцията не надхвърля 80 % от свързания с нея заем, като гарантираната сума е 375 000 EUR и продължителността на гаранцията е пет години или гарантираната сума е 187 500 EUR и продължителността на гаранцията е десет години; ако гарантираната сума е по-ниска от тези суми и/или ако гаранцията се предоставя за срок, по-кратък от съответно пет или десет години, брутният еквивалент на безвъзмездна помощ за тази гаранция се изчислява като съответна част от приложимите тавани за помощта *de minimis*, определени в член 3, параграф 2; или“;

5) Член 5 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Когато дадено предприятие участва в първичното производство на селскостопански продукти, както и упражнява дейност в един или повече от секторите, или извършва други дейности, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕС) 2023/2831 (*) на Комисията, помощта *de minimis*, отпусната за дейности в сектора на производството на селскостопански продукти съгласно настоящия регламент, може да се кумулира с помощ *de minimis*, предоставена за последните посочени сектор(и) или дейности до съответния таван, определен в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/2831, при условие че съответните държави членки гарантират чрез подходящи средства, че първичното производство на селскостопански продукти не се ползва от помощи *de minimis*, предоставени в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/2831.

2. Когато предприятие участва в първичното производство на селскостопански продукти, както и в сектора на рибарството и аквакултурите, помощта *de minimis*, отпусната за дейностите в сектора на производството на селскостопански продукти съгласно настоящия регламент, може да се кумулира с помощ *de minimis* за дейности в последния посочен сектор в съответствие с Регламент (ЕС) № 717/2014 до най-високия таван, определен в някой от тези регламенти, при условие че съответните държави членки гарантират чрез подходящи средства, че първичното производство на селскостопански продукти не се ползва от помощи *de minimis*, предоставени в съответствие с Регламент (ЕС) № 717/2014.

_____

(*) Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ L, 2023/2831, 15.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).“;

б) вмъква се следният параграф 2а:

„2а Помощта *de minimis*, предоставена съгласно настоящия регламент, може да се кумулира с помощ *de minimis*, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията (*).

_____

(*) Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832, 15.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj).“;

6) Член 6 се заменя със следното:

„*Член 6*

Мониторинг и докладване

1. Държавите членки гарантират, считано от 1 януари 2027 г., че информацията за предоставената помощ *de minimis* се регистрира в централен регистър на национално равнище или на равнището на Съюза. Информацията в централния регистър съдържа идентификацията на бенефициера, размера на помощта, датата на предоставяне, предоставящия орган, инструмента за помощ и съответния сектор въз основа на статистическата класификация на икономическите дейности в Съюза („класификация NACE“). Централният регистър се създава по такъв начин, че да позволява лесен публичен достъп до информацията, като същевременно се гарантира спазването на правилата на Съюза относно защитата на данните, включително чрез псевдонимизация на конкретни вписвания, когато е необходимо.

2. Държавите членки регистрират информацията, посочена в параграф 1, в централния регистър за помощите *de minimis*, отпуснати от всеки орган в съответната държава членка, в срок от 20 работни дни след предоставянето на помощта. Държавите членки предприемат подходящи мерки, за да гарантират точността на данните, съдържащи се в централния регистър.

3. Държавите членки съхраняват регистрираната информация за помощта *de minimis* в продължение на 10 години от датата, на която е отпусната помощта.

4. Държавите членки предоставят нова помощ *de minimis* в съответствие с настоящия регламент само след като са проверили, че с новата помощ *de minimis* общият размер на помощта *de minimis*, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо таваните, определени в член 3, параграфи 2 и 3, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент.

5. Държавите членки, които използват централен регистър на национално равнище, представят на Комисията до 30 юни всяка година обобщени данни за помощта *de minimis*, отпусната за предходната година. Обобщените данни съдържат броя на бенефициерите, общия размер на предоставената помощ *de minimis* и общия размер на помощта *de minimis*, отпусната по сектори (като се използва класификацията NACE). Първото подаване на данни е за помощ *de minimis*, предоставена от 1 януари до 31 декември 2027 г. Държавите членки могат да докладват на Комисията за по-ранни периоди, когато има налични обобщени данни.

6. По писмено искане от Комисията съответната държава членка предоставя на Комисията до 20 работни дни или в по-дълъг срок, определен в искането, цялата информация, която Комисията счита за необходима, за да прецени дали са спазени условията по настоящия регламент, и по-специално относно общия размер на помощта *de minimis* по смисъла на настоящия регламент и на други регламенти за помощ *de minimis*, получена от всяко предприятие.“;

7) Член 7 се изменя, както следва:

а) вмъква се следният параграф 3а:

„3а Всяка индивидуална помощ *de minimis*, която е предоставена между 1 януари 2014 г. и 20 декември 2024 г. в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент, приложими към момента на предоставяне на помощта, се смята за неотговаряща на всички критерии по член 107, параграф 1 от Договора и следователно за нея не се прилага изискването за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.“;

б) добавя се следният параграф 5:

„5. Докато централният регистър бъде създаден и обхване период от 3 години, държава членка, възнамеряваща да предостави помощ *de minimis* на дадено предприятие в съответствие с настоящия регламент, информира предприятието в писмена или електронна форма за размера на помощта, изразен в брутен еквивалент на безвъзмездна помощ, и за нейния характер *de minimis*, като се позовава пряко на настоящия регламент. Когато помощ *de minimis* се предоставя на различни предприятия съгласно настоящия регламент въз основа на схема за помощ и по тази схема на предприятията се отпускат индивидуални помощи в различни размери, съответната държава членка може да избере да изпълни своето задължение, като съобщи на предприятията сума, съответстваща на максималния размер на помощта, която ще бъде отпусната по схемата. В тези случаи фиксираната сума се използва за определяне на това дали е спазен таванът, определен в член 3, параграф 2. Преди да предостави помощта държавата членка получава от съответното предприятие декларация в писмен или електронен формат относно всяка друга получена помощ *de minimis*, спрямо която се прилагат настоящият регламент или други регламенти за помощ *de minimis*, за всеки период от 3 години.“;

8) В член 8 втората алинея се заменя със следното:

„Той се прилага до 31 декември 2032 г.“;

9) Приложение I се заменя с текста на приложението към настоящия регламент;

10) Приложение II се заличава.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 10 декември 2024 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Максимални кумулативни суми по член 3, параграф 3 на помощта *de minimis*, предоставяна във всяка държава членка на предприятия, участващи в първичното производство на селскостопански продукти

Държава членка	Максимални суми на помощта *de minimis* (*) (в милиони евро)
Белгия	226,23
България	113,84
Чехия	141,28
Дания	260,65
Германия	1 415,42
Естония	26,97
Ирландия	227,86
Гърция	264,88
Испания	1 220,06
Франция	1 820,07
Хърватия	59,25
Италия	1 375,67
Кипър	16,45
Латвия	38,45
Литва	81,70
Люксембург	11,28
Унгария	199,62
Малта	2,70
Нидерландия	680,95
Австрия	195,56
Полша	682,85
Португалия	214,27
Румъния	447,18
Словения	30,11
Словакия	56,89
Финландия	99,45
Швеция	148,40
Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия	59,96

(*) Максималните суми се изчисляват като 2 % от средната стойност от трите най-високи стойности на годишната селскостопанска продукция на всяка държава членка в периода 2012—2023 г..